

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-и АДЫГЭ ОБКОМРЭ ТРУДЯЩХЭМ ЯДЕПУТАТХЭМ
ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

Кызыдкылар и 17-рэ илэ.

Февралым

и 8

ГубдЖ

№ 15 (3680)

муасэр чап. 20

СССР-и Верховнэ Советы иа 1-рэ созывы ия Х-рэ сессие

ЗАКОНХЭУ, СССР-и ВЕРХОВНЭ СОВЕТЫ ЫШТАГЪЭХЭР

СОЮЗНЭ РЕСПУБЛИКХЭМ ДЗЭ ФОРМИРОВАНИЕХЭР АЩЫЗЭХЭЩЭГЪЭНЫМ
ИЮФКІЭ ЫКІИ АЩ ЕХЪЫЛАГЪЭУ ОБОРОНЭМ И НАРОДНЭ КОМИССАРИАТЭУ
ОБЩЕСОЮЗНЭУ ШЫТЫГЪЭР СОЮЗНЭ-РЕСПУБЛИКАНСКЭ НАРОДНЭ
КОМИССАРИАТЭУ ШЫЖЫГЪЭНЫМ ИЮФКІЭ

ЗАКОН

Советскэ Социалистическэ Республик-
хэм я Союзы иобороннэ кыуачлэ гьэлэ-
шыгъэным елытыгъэу Советскэ Соци-
алистическэ Республикэ я Союзы и Вер-
ховнэ Советы УНАШЪО ЕШЫ:

1. Союзнэ республикхэм дзэ форми-
рованиехэр республикхэм ащызэхэщэнэу
тэгъуцу.

2. СССР-и Конституцие мы кыкы-
лэыкылар хэгъэхъонхэр фэтшлы:

А) СССР-и Конституцие ия 14-рэ
статья ипункту «Ж»-и игушылэхэу
«СССР-и иоборонэ ыгъэпсыныр ыкыи
СССР-и ивооруженнэ кыуачлэ пстэуми пэ-
щэныгъэ адызэрхыаныр» зыфилорэмэ аужы-
кыкы гущылэхэу «Союзнэ республикхэм
дзэ формированиехэр ащызэхэщэгъэ-
ным ируководящэ лыапсэхэр ыгъэуцун-
хэр» зыфилорэр хэтэгъэхъо, мы пунктым
мы кызыэрэкылыкыларэм тетэу кылоу:

«Ж) СССР-и иоборонэ ыгъэпсыныр,

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Председатель М. КАЛИНИН.

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Секретары А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.

Февралым и 1 1944-рэ илэс.

ІЭКЫБ КЪЭРАЛ ІОФХЭМКІЭ СНОШЕНИЕХЭР АДРЯЭНЭУ СОЮЗНЭ
РЕСПУБЛИКХЭМ ПОЛНОМОЧИЕ ЯТЫГЪЭНЫМ ИЮФКІЭ ЫКІИ АЩ
ЕХЪЫЛАГЪЭУ ІЭКЫБ КЪЭРАЛ ІОФХЭМКІЭ НАРОДНЭ КОМИССАРИАТЭУ
ОБЩЕСОЮЗНЭУ ШЫТЫГЪЭР СОЮЗНЭ-РЕСПУБЛИКАНСКЭ НАРОДНЭ
КОМИССАРИАТЭУ ШЫЖЫГЪЭНЫМ ИЮФКІЭ

ЗАКОН

Советскэ Социалистическэ Республик-
хэм я Союзы фэшъафрэ къэралыгъохэ-
мэ международнэ связэу адріем зегъэу-
шъобгъугъэным ыкыи гьусагъэу адріер
гъэпытэгъэным ялытыгъэу ыкыи союзнэ
республикхэм ежъхэм Іэкыб къэралыгъо-
хэмэ Іэкыб къэрал Іофхэр адызэрэхъэу
хуным потребностэу фырягъэу зыхэхъуа-
гъэм деплызэ, Советскэ Социалистичес-
кэ Республикхэм я Союзы и Верховнэ Со-
веты УНАШЪО ЕШЫ:

1. Союзнэ республикхэм ежъхэм Іэкыб
къэралыгъохэмэ сношение адрягэ ыкыи
соглашение адрягэ хъунау тэгъуцу.

2. СССР-и Конституцие мы кыкы-
лэыкылар хэгъэхъонхэр фэтшлы:

А) СССР-и Конституцие ия 14-рэ
статья ипункту «А»-и игушылэхэу «Меж-
дународнэ сношениехэмкыи Союзым пред-
ставительствэ илэу ышыныр, договорхэр
адышыныр ыкыи ратифицировать ышы-
ныр» зыфилорэмэ аужыкы, гущылэхэу
«Союзнэ республикхэм Іэкыб къэралы-
гъохэмэ взаимоотношениеу адрягэщтым
нобщэ порядкэ ыгъэуцунэр» зыфилорэр
хэтэгъэхъо, мы пунктым мы кызыэрэкы-

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Председатель М. КАЛИНИН.

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Секретары А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.

Февралым и 1 1944-рэ илэс.

СССР-и ВЕРХОВНЭ СОВЕТЫ И ПРЕЗИДУМЫ И ПРЕДСЕДАТЕЛЫ ИАПЭРЭ ЗАМЕСТИТЕЛЫ ИЮФКІЭ

Советскэ Социалистическэ Республик-
хэм я Союзы и Верховнэ Советы УНА-
ШЪО ЕШЫ:

Тов. ШВЕРНИК Николай Михайлови-

чир СССР-и Верховнэ Советы и Прези-

диумы и Председателз иапэрэ Заместите-

лэу хэтэдзы.

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Председатель М. КАЛИНИН.

СССР-и Верховнэ Советы и Президиумы и Секретары А. ГОРКИН.

ВЕРХОВНЭ ГЛАВНОКОМАНДУЮЩИМ и ПРИКАЗ

Армие генералэу ВАТУТИНЫМ факло

А 1-рэ УКРАИНСКЭ фронтым идзэмэ, подвижной
соединениехэмрэ пехотэмрэ утын пхъэшэ дэдэу ахыгъэм
ыкыи фэкьолойхэу кыдауахызыз маневрэу ашыгъэм
кьахэкыгэу, кьалэхэу ЛУЦК, РОВНО — Украинэм об-
ластной центрэ инхэу шыгъэр, джаш фэдэ кьабзэу кьа-
лэу ыкыи мэхъаншхо зилэ мшлоку гьогу зэхэкышэу
ЗДОЛБУНОВ аштагъэх.

Кьалэхэу ЛУЦК, РОВНО ыкыи ЗДОЛБУНОВ штэ-
гъэнхэм пае ашыгъэ заохэмгенерал-лейтенантэу ПУХО-
ВЫМ, генерал-лейтенантэу БАРАНОВЫМ, генерал-лей-
тенантэу СОКОЛОВЫМ, генерал-лейтенантэу КИРЮ-
ХИНЫМ, генерал-лейтенантэу ГЛУХОВЫМ, генерал-
майорэу МАНСУРОВЫМ, генерал-майорэу ВАСИЛЬЕ-
ВЫМ, генерал-майорэу ХРУСТАЛЕВЫМ, генерал-май-
орэу ЗУБОВЫМ, полковникэу БОРЩЕВЫМ, генерал-
майорэу ПАВЛОВЫМ ядзэхэр, танковэ дзэхэм ягенерал-
лейтенантэу НОВИКОВЫМ, танковэ дзэхэм ягенерал-май-
орэу КОРОЛЕВЫМ, полковникэу ПУШКАРЕВЫМ ятан-
кистхэр, артиллерием игенерал-майорэу КУБЕЕВЫМ
и артиллеристхэр ыкыи полковникэу БАРАШ исанерхэр
кьащыхэщыгъэх.

Теклоныгъэу ашыгъэхэр ознаменоватъ шыгъэным
пае, заохэм анахэу кьащыхыгъэ соединениехэр ыкыи
частхэр, «ЛУЦКЭ» ыкыи «РОВЕНСКЭ» цлэхэр афа-
шыныхэм, орденхэмкыи наградить ашыныхэм фэшлы пред-
ставить кьашыныхэ пае.

Непэ, февралым и 5-м, сыхбатэр 21-м ти Родинэ
истолицэу МОСКВА Родинэ ыцлэкы тидзэ шлагъохэу,
кьалэхэу ЛУЦК, РОВНО, ЗДОЛБУНОВ зыштэжы-
гъэхэмэ, топ шытылэу тлэклэ рэ плырэр здаохэзэ, огъу
тлэклэ салют афэшлы.

Шъо зэкы шъузыпщэ дзэхэу, кьалэхэу ЛУЦК,
РОВНО, ЗДОЛБУНОВ шъафит шыжыгъэным пае
ашыгъэ заохэм ахэтыгъэхэу, дэгъу шыпкызу зэуагъэхэ-
мэ БЛАГОДАРНОСТЬ ЯСЭХЫ.

Ти Родинэ ишъафитыгъэрэ инезависимострэ афа-
банэзэ, хэкыдэгъэ геройхэм егъэшлэрэ шыгъэр адыж!
Немецкэ техаклохэмэ аджалэр зерафэтхыи!

Верховнэ Главнокомандующер
Советскэ Союзым и Маршалэу

Февралым и 5 1944-рэ илэс.

И. СТАЛИН.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЭР

Февралым и 6-м иоперативнэ сводкэ шыш

Февралым и 6-м кыкылоуцы НАРВСКЭ лэныкыном
тидзэм псыхъоу НАРВЭ итыгъэ кыкылоуцылу лушторэ
кьалэу НАРВЭ икыблалорэпыер щараукъэзыкыгъап.

СИВЕРСКЭ икыблалоклэ тидзэхэр заохэзэ, ыпкыкы
щылтыкыуатэщтыгъэх ыкыи населеннэ пункт заула ша-
штагъ.

РОВНО итыгъэ кьохъапалоклэ ыкыи икыблэ-тыгъэ
кьохъапалоклэ тидзэмэ Ровенскэ областым ирайоннэ
центрэхэу ОСТРОЖЕЦ, МЛЫНОВ, МИЗОЧЬ ашашта-
гъэх, джаш фэдэ кьабзэу заохэзэ фэшъафрэ населен-
нэ пункт заули аштагъ.

ЗВЕНИГОРОДКЭРЭ ШПОЛРЭ ясеверналоклэ, тидзэмэ
пым и группировкэу кьаухъурэйгэр зрагъэкылоуныкыкы
заохэр ашашыщтыгъэ ыкыи кьаухъурэйгэ чыплэр зэфа-
фызыз, населеннэ пунктхэу ДРАБОВКА, БУРТЫ, ПЕТ-
РОПАВЛОВКА, ОЛЬХОВЕЦ, БЕРКОЗОВКА, КЛЮЧ-
НИКИ зыфилорэр аштагъэх. Ащ даклоу, ЗВЕНИГО-
РОДКЭ итыгъэ кьохъапалэ лэныкыкыкы тидзэмэ гъэхъа-
гъэ ялэу, кьаухъурэйгэ группировкэм Іэпылэгъу афахъу-
ным пылэу пым и танкэхэмрэ ипехотэрэ атакэу кьашы-
гъэхэр шыуафыщтыгъэх.

Я 3-рэ УКРАИНСКЭ фронтым идзэхэмэ КРИВОЙ
РОГЫ исеверо-тыгъэ кыкылоуцылу ыкыи НИКОПОЛЬ
исеверо-тыгъэ кыкылоуцылу районхэмэ джырэ благъэ
наступление ашырагъажы, немцэмэ яоборонэу инэу
гъэпытэгъэм пхыратхыгъ, мэфи 4 наступательнэ заох-
хэу ашыгъэхэм кьаклоуцы километрэ 45-м щегъэжыгъэу
60-м нэсэу ыпкыкы лыкылоуцы ыкыи зыпхыратхыгъэ
чыплэм фронтымкы километрэ 170-м нэсэу зырагъэу-
шъобгъугъ. Наступление ашызэ, фронтым идзэмэ
немцэмэ япехотнэ дивизиехэу 4, танковэ дивизиехэу 3
зэхакыутагъэх, кьалэу ыкыи мшлоку гьогу зэхэкышэ-
шхоу АПОСТОЛОВО, мшлоку гьогу станциеу МАРГА-
НЕЦ аштагъэх ыкыи НИКОПОЛЬ пемычыжыу ДНЕП-
РЭ икыгъэзэгъу екыгъэх. Джаш тетэу, немцэмэ ягруп-
пировкэу дивизиты хъоу НИКОПОЛЬ ирайоны итхэр
тыгъэ кьохъапалэм ылэныкыкыкы зэкыкылонхэ амьлэкы-
нэу, ягъоухэр тидзэмэ зэпаубытыкыгъэ. Ащ фэшъа-
фэу, тидзэмэ нэмыкы населеннэ пунктхэу 250-м ехъу
аштагъэх, ащымэ Днепронетровскэ областым ирайоннэ
центрэу СОФИЕВКЭР, населеннэ пункт инхэу ЗЕЛЕ-
НОПОЛЕ, КНЯЗЬ ИВАНОВКА, НОВО-ВИТЕБСК,
ЗЛАТОУСТОВКА, ЕКАТЕРИНОВКА, МИХАЙЛОВ-
КА, МАЛОВО-РОНЦОВКА, КАМЕНКА, БОЛЬ-
ШАЯ КОСТРОМКА, ШОЛОХОВО, ХМЕЛЬНИЦ-

ВЕРХОВНЭ ГЛАВНОКОМАНДУЮЩИМ

и ПРИКАЗ

Армие генералэу МАЛИНОВСКЭМ фракто

Я 3-рэ УКРАИНСКЭ фронтим идзэмэ, чыпнэ мэханэ зилэ заохэр зашым бужы, КРИВОЙ РОГЫ исеверо-тыгыз кыкыокыплало ыкн НИКОПОЛЬ исеверо-тыгыз кыкыокыплало районхэмэ инэу гызпытагызу немцэмэ оборонэу шабыгыгызэм шыпхыратхыгыз, мафиллым кыкылоцны наступательнэ заохэр зашым километрэ 45-м щегызьбагызу 60-м нэсуу ыпэкнэ лыкылатэхнэ, зыпхыратхыгыз чыпнэм фронтимкнэ километрнэ 170-м нэсуу зырагызу шыобгыгыз.

Тидзэмэ наступление ашызэ, пым ипехотнэ дивизиехэу плы ыкн танковэ дивизиеу шы зэхакыути, НИКОПОЛЬ итыгыз кыкыкыплало квалзу ыкн мэшоку гыогу зэхакыплэ инэу АПОСТОЛОВО щаштагы, НИКОПОЛЬ итыгыз кыкыкыплало мэшоку гыогу станциеу МАРГАНЕЦ щаштагы, ащ фэшхыафэу нэмыкн населеннэ пунктхэу 250-м ехэу аштагы ыкн квалзу НИКОПОЛЬ пэмычыжызу, Днепрэ икызгызэгызэу екыгуыгыз.

Джащ тетэу, немцэхэмэ ягруппировкэу пехотнэ дивизифы хэуу НИКОПОЛЬ ирайоны итхэр тыгыз кыкыкыплэм ылэзныкыокнэ зэкнэлонхэ амылэзкыинэу, ягыогухэр тидзэмэ зэпауытыкыгыгыз.

Зауу ашыгыгызэм генерал-полковникэу ЧУЙКОВЫМ, генерал-лейтенантуу ГЛАГОЛЕВЫМ, генерал-лейтенантуу ШАРОХИНЫМ, генерал-лейтенантуу ШЛЕМИНЫМ, танковэ дзэхэмэ ягенерал-лейтенантуу ТНАСЧИШИНЫМ, генерал-майорэу ГЛАЗУНОВЫМ, генерал-лейтенантуу ФОКАНОВЫМ, генерал-лейтенан-

туу УТВЕНКОМ, генерал-майорэу РУЧКИНЫМ, генерал-майорэу КОТОВЫМ, генерал-майорэу КУЗНЕЦОВЫМ ядзэхэр, артиллерием игенерал-лейтенантуу НЕДЕЛИНЫМ, артиллерием игенерал-майорэу ПОЖАРСКЭМ, артиллерием игенерал-майорэу РАТОВЫМ, артиллерием игенерал-лейтенантуу ВОЗНЮК яртиллеристхэр, авиацием игенерал-лейтенантуу СУДЕЦ, авиацием игенерал-майорэу ТОЛСТИКОВЫМ ыкн авиацием игенерал-майорэу ШЕВЧЕНКОМ ялетчикхэр кыащыхыгыгыз.

Теклоныгызу ашыгыгызэр ознаменоватэ шыгыгызэм пэе заохэмэ кыащыхыгыгыз соединениехэр ыкн чаштхэр, «АПОСТОЛОВСКЭ» ыкн «НИЖНЕДНЕПРОВСКЭ» цлэхэр афашыныхэм, орденхэмкн наградить ашыныхэм фашы представить кыащыныхэ фае.

Непэ, февралым и 6-м, сыхыатэр 21-м ти Родина истолицеу МОСКВА Родинам ыцлэклэ тидзэ шлагыохэу, немцэмэ яоборонэ пхырызытхыгызэхэм топ шытылурэ тлокырэ плырэр зэдаохзэ, огыу тлокыкнэ салют афешы.

Закнэ шыо шыузыпэшэ дзэхэу пхырытхыгызэм илоф зэшлозыхыгызэхэм ыкн АПОСТОЛОВО пэе ашыгыгызэ заохэм, Днепрэ икызгызэгызэм шашыгыгызэ заохэм ахэтыгыгызэхэу, дэгуу шыпкызу зэуагыгызэхэм БЛАГОДАРНОСТЬ ЯСЭХЫ.

Ти Родина ишхыафитныгыгызэр независимострэ афэбанэзэ, хаклодэгызэ геройхэм егыэшлэрэ шытхэр адэжы!

Немецкэ техаклохэмэ аджалэр зэрафэтхыны!

Верховнэ Главкомандующэр Советскэ Союзым и Маршалэу И. СТАЛИН.

Февралым и 6 1944-рэ ильэс.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЫТТРЭР

(Икызгызьбаплэ а 1-рэ нэжлубгыом ит).

КИЙ, АЛЕКСАНДРОПОЛЬ, ВЫСОКАЯ, ДМИТРИЕВКА, БОРИСОВКА, ГОРОДИЩЕ зыфилхэрэр ыкн мэшоку гыогу станциеу СПОКОЙСТВИЕ, ДЕВЛАДОВО, ПАВЛОПОЛЬЕ, ЖЕЛТО-КАМЕНКА, МИРОВАЯ, МАРГАНЕЦ зыфилхэрэр ащыщых. Мы заохэм тидзэмэ щэгызэклодыгыгыз: немецкэ танкэхэу—128, калибрэ зэфэшхыаф зилэ топхэу—160, пулеметхэу—245. Пым солдат ыкн офицер хыадэхэу мин 12-м ехэу зэуапнэм кыыринагыгыз. А уахытэм кыкылоцны ыпэрэпшлэу кыызэралытагыгызэмкнэ тидзэмэ мы кыкыкыплорэ трофейхэр клэштагыгыз: танкэхэу—65, калибрэ зэфэшхыафхэр зилэ топхэу—435, минометхэу—156, пулеметхэу — 390, автомашинэхэу — 5312, тракторхэу, тягачхэу—49, дзэ ланлэхэр зэрылэ куахыгыз—655, склад зэфэшхыафхэу — 16. Мы кызэтлытыгызэ трофейхэмэ ащыщхэу АПОСТОЛОВ район закыом тидзэмэ кыыщыштагыгызхэр: танкэхэу — 45, калибрэ зэфэшхыафхэр зилэ топхэу—130, ежы-ежырэу зеклорэ топхэу—15, ащ шыщэу топи 4-р «Фердинанд» зыфилорэм фэдэх, зенитнэ топхэу—25, автомашинэхэу — 3000, паровозхэу—14, вагон пчызгаб ыкн щыгынхэр, гыомлапхыгызхэр, ланлэхэр зычлэлэ складышхохэр. Немецкэ солдат ыкн офицер миннэ 2 фэдиз пленэу кыауытыгыгыз.

Фронтим ифэшхыафрэ участкэхэм — разведкэрэ, артиллерийскэ-минометнэ перестрелкэрэ ыкн пункт бэклаехэм чыпнэ мэханэ зилэ заохэмрэ ащашыгыгыз.

Февралым и 5-м кыкылоцны тидзэмэ фронт пстэуми немецкэ танкэ 92 ащакыутагы ыкн ащагыэклодыгыгыз. Ошыогу заохэм пым исамолет 30 кыащраутэхыгы ыкн зенитнэ артиллерием инашо хэмкнэ кыраутэхыгыгыз, ащ шыщэу моторнэ 3 зилэ транспортнэ самолетэу «Ю—52-р» 17 мэхыу.

Февралым и 7-м иоперативнэ сводкэ шыщ

Февралым и 7-м кыкылоцны СИВЕРСКЭ икыкыблаокнэ тидзэхэр заохэзэ, ыпэкнэ шылыкылатэщыгыгыз ыкн населеннэ пунктхэу НАТАЛЬИНО, ПЫЛКОВО, ЧЕРЕМНА, ПОСЕЛОК ЧОЛОВА, ПЕСОЧНЫЙ МОХ, ШУПОГОВО, МОРОВИНО, БУТКОВО, ЕРЫШЕВО зыфилхэрэр ыкн мэшоку гыогу станциеу ЧОЛОВЫР щаштагыгыз.

НОВОСОКОЛЬНИКИ исевернаокнэ ыкн исеверо-тыгыз кыкыкыплало тидзэмэ наступательнэ заохэр ащашыгыгыз, ахэр ашы зэхыум населеннэ пункт 80-м ехэу аштагыгыз, ащымэ населеннэ пунктхэу ЗЕНЦОВО, АРТИМОНОВО, ФЕТИНИНО, ВАШКИ, ГОСТИЛОВО, СЕМЕНОВО, РЫКШИНО зыфилхэрэр ащыщых.

ЗВЕНИГОРОДКЭРЭ ШПОЛЭРЭ исевернаокнэ тидзэмэ, пым игруппировкэу кыахыузыгызэр зэрагыэклодыныкнэ заохэр шашыгыгыз ыкн чыпнэу кыахыу-рэхыгыгызэр зэфыфызэ, населеннэ пунктхэу ПОПОВКА, МЕЖЕРИЧЬ, БОЛЬШОЕ СТАРОСЕЛЬЕ, ВЯЗОВОК, КЛИЧКОВО зыфилхэрэр аштагыгыз.

ДНЕПРЭ икызгызэгызэм тидзэмэ, НИКОПОЛЬ ирайоны пым игруппировкэу шыпауытыкыгыгызхэр зэрагыэклодыныкнэ заохэр шашыгыгыз ыкн населеннэ пунктхэу НОВОИВАНОВКА, МАКСИМОВСКИЙ, КРАСНОГРИГОРЬЕВКА, НОВО-ПАВЛОВКА, ДОВГАЛЕКВА зыфилхэрэр заохэзэ аштагыгыз. Тидзэхэр тыгыз кыкыкыплэ лэныкыомкнэ квалзу НИКОПОЛЬ еклолэгызапэх ыкн квалэ гыунэ и заохэр шашыгыгыз.

Фронтим ифэшхыафрэ участкэхэмэ разведкэрэ артиллерийскэ-минометнэ перестрелкэрэ ыкн пункт бэклаехэм чыпнэ мэханэ зилэ заохэмрэ ащашыгыгыз.

Февралым и 6-м кыкылоцны тидзэмэ фронт пстэуми немецкэ танкэ 53 ащакыутагы ыкн ащагыэклодыгыгыз. Ошыогу заохэм пым исамолет 71 кыащраутэхыгы ыкн зенитнэ артиллерием инашо хэмкнэ кыраутэхыгыгыз.

Тисамолетхэр жыугызэу квалзу Хельсинки тебыбагыгыз

Февралым и 7-р кызыщыкыан чэщым тибомбардировщик кыуышхо жыугызэу квалзу ХЕЛЬСИНКИ тебыбагыгыз. Квалзу Хельсинки пым ивоенно-промышленнэ объектхэу, мэшоку гыогу зэхакыплэу, портэу дэтхэр ыкн кваллэм игузэгуплэр бомбардирэ аты ашыгыгыз.

Бомбардировкэм кыыхэу, тисамолетхэм язакыпажхэм зэралэгызэу, взрыв инхэр хэтэу мэшо 30-м ехэу кыыщыхыгыз, Мэшлошхохэр кызыщыхыгызэу алыгыгызэр газохранилищэ, дзэ казэрмэ, электромеханическэ завод районэр, вокзалым ирайонэу, станцием ыкн депом ятерриторие арых, Судостроительнэ заводым ыкн сухой докым ярайоны, джащ фэдэ кыабзэу автосборочнэ заводым итерриторинэ взрывышхохэр кыащыхыгызэу алыгыгызгыз. Тилетчикхэр километрэ 250-у кызылокыжыкыи мэшо тхыабзэхэр алыгыуштыгыгыз.

Февралым и 7-м мафэми ошыогу разведкэм зэригызу-нэфыгыгызэмкнэ, Хельсинки кыыщыхыгыз мэшо хэр агызэкло-сэжыгыгагыгызхэп, квалэр мэсты ыкн лугыошхом зэлны-«лугыз.

Тэ тисамолетнэ 4 ябазэхэм кызкыжыгыгызхэп.

Станциеу Сиверскэ икыкыблаокнэ тидзэхэр заохэзэ ыпэкнэ лыкылатэщыгыгыз. Зы участкэ горэм Н-скэ частым ибоецхэмэ кыдауахыгызэ маневрэ пхыашэ шашы, пшыр населеннэ пунктнэ 3 адафыгы. Гитлеровцэ батальон фэдиз агызкыдыгыгыз. Бронемашини 2, топи 7, минометнэ батарей, автомашинэ 24-рэ ыкн щыгынхэр чылыгызэу складнэ 6 кыащтагыгыз. Фэшхыафрэ районым, пым ишлокыдыгыгыз позицияхэр ыштэжыкыны ыгухэлэу контратакэ кыыщышыгыгыз. Тибоец кыуы ружейнэ-пулеметнэ машлокнэ гитлеровцэхэр чылыгызэу хагуллагыз ыкн ахэр кыагыаклоштыгыгыз. А лэныкыаным Фэшхыафрэ подразделениехэр немцэмэ абгыкнэ кыкыкыуахыкыны, утын пхыашэ дэдэклэ ахэр лугафыгыгыз. Зэуапнэм пым ихыадэхэу 300 фэдиз кынагыгыз.

Годовщинеу зыфегызьбагыры

Мыекыопэ артелэу «Рекордым» джырэ благызэ совещаниеу илагызэм хэтыгыгызэмэ, Красная Армиям ия 26-рэ годовщинеу кызблагызэрэм производственнэ теклоныгыкызэхэмкнэ пэгыокыныхэу пшырылыгыгыз зыщыфашыжыгыгыз. Ар гызэцкылагызэ зэрэхыуным артелым илофшылэ коллектив фэбанэ. Ащ фэдэ кыабзэу тиродинэ икызэхыу-макыохэмэ апае артелым илофшылэхэмэ зэралэгызэу подаркэхэр агызьбагырыгыз.

П. Пучинский.

БРИГАДЕ ПЭРЫТ

Ксенья Величко колхозэу «Передовикым» (Шэуджэн районым шыщ) игугыгызэ бригадэ ибригадирэу загызанэфэ-гыгызэр бэ шлагызэп. Апэрэ мафэу Ксенья Величко бригадирэу загызанэфэгыгызэм кыыщыгызьбагыгызэу ибригадэклэ колхозник активэу илэхэр физыкышхэи, зэкнэ мэкыу-мэщ хозяйственнэ инвентархэр зы чыпнэу ышыжыгыгыз ыкн гызэцкылагызэу фаеу ахэтхэри аригыгызэцкыжыгыгыз. Хамот ланлэхэр бригадэм хэлыгыгызхэр ежы ыштэжыкыны ыгуыоыжыгыгыз ыкн шыуащэ кыызаригызэгызотымышы, зэкнэри ригызэдыжыгыгыз.

Былым кыуачлэу гызэтхэ лэжыгыгыз хэлыкыаным лог дэзышлэштхэмэ ящыкызэгызт лусыхэмэ ягыгызьбагырынкнэ тов. Величко дэгыоу лог шылагыз. Бригадэм ыкылошкыкнэ собрание ышымышы, а логым тыригытушлэлагыз. Ащ бужым колхозникхэу былым лусыхэр кыызэлыкыкыхарэмэ кызыыхахыгыз, мэкыу куахы 35-рэ зэлуныгыкызэ.

Джы Ксенья Величко ибригадэ 1944-рэ ильэсым сталинскэ лэжыгыгыз бэгызэу-гыгыз кыызарихыкыкынынуу, гызэтхэ лэжыгыгыз хэлыкыаным дэгыоу зыфилгызьбагырыгыз.

Н. Нинажев.

СЫДА ЗАЖЭХЭРЭР

Шэуджэн районым шыщ колхозхэу «Новый быт» зыфилорэмэ Шэуджэнным ыцлэклэ шытымрэ ыкн ащымэ афэшхыафрэ колхоз зэелугаехэмэ ямэкыу-мэщ инвентархэр зэкнэ агызэцкыжыгыгызэхэу гыушыаплэмэ ачлэтых, чылапхыгызхэри агызьбагырыгыгыз ыкн дэгыоу ау-кызбзыгыгыз.

Ау колхозэу «Я 2-рэ Абдзахэм» (ипредседателэр тов. Бэгызэдыр) джы кызынэсыгыгызэмнэ зы сеялки ыгыгызэцкыжыгыгызэп, культиватормэ ягыгызэцкыжыкыны ащыгыу-пшэжыгыгыз. Гызэжыо чылапхыгызэу илэри зэрэшлоеу хыамбарым ялэ.

Колхозэу «Шамилэм» (ипредседателэр тов. Аульэ) лэжыгыгыз хэлыкыаным изыфэгызьбагырынкнэ лог зытетэри ащ нахы дэгызэп. Джы кызынэсыгыгызэмнэ пхызэ-лэш, лэшашыу, культиватор зыфэллоштхэм ягыгызэцкыжыкыны фежыгыгызэхэп. Чылапхыгызэу ищыкызэгызттым игыгызьбагырыны колхозым ипредседателэу Аульэр гугызэу фелыфэл.

Ответственнэ редакторэр Н. ШОВГЕНОВА.